

Kommende artikler

Få et indblik i nogle af de artikler, som udkommer i de næste numre af *Samfundslederskab i Skandinavien*.

Præmier og præsentationer: skolelederes meningsskabelse

Med henblik på at reducere andelen af lavt præsterende elever ved afgangseksamenerne i folkeskolen vedtog Folketinget i 2016 den såkaldte skolepulje. Formålet var at give udvalgte skoler et økonomisk incitament til at reducere andelen af lavtpræsterende elever. Denne artikel fokuserer på, hvordan skoleledere opfattede skolepuljen og de initiativer, der blev taget som følge heraf. Vi fokuserer især på, om der forekom negative tilbageløbs effekter (washback), dvs. uønskede påvirkninger af undervisning eller elever. Artiklen er baseret på semistrukturerede interviews gennemført med skoleledere. I analysen anvendes meningsskabelse (sensemaking) som en teoretisk linse til at undersøge, hvordan ledere skaber nye meninger, når nye initiativer igangsættes som konsekvens af skolepuljen. Resultaterne indikerer, at puljens resultatbaserede finansiering påvirkede undervisningspraksis på samme måde som tilbageløbs effekterne fra standardiserede elevtests. Dog blev skolepuljen og dens virkninger generelt oplevet som positive. Undersøgelsen viser desuden, at skoleledere spiller en vigtig rolle for, hvordan skoler reagerer på resultatbaseret finansiering.

Brugerinddragelse: Buzzword, blålys eller bæredygtighed

Denne artikel sætter fokus på, hvad der skal til, for at brugerinddragelse på det sociale område kan blive en realitet. Artiklens pointe er, at brugerinddragelse kun bliver bæredygtige tiltag, hvis den prioriteres og koordineres i en fleksibel implementering på alle niveauer i det samfundsmæssige system. Brugerinddragelse forbliver let et blålys eller et buzzword uden etisk substans, hvis ikke også de politiske og organisatoriske rammer for borgere og behandlere rummer reelle muligheder for fleksibilitet, kreativitet, differentiering og forandring. Artiklen bygger på et aktionsforskningsprojekt vedr. organisatorisk brugerinddragelse på Holmstrupgård, en

socialpsykiatrisk døgninstitution for unge og unge voksne i Region Midtjylland (Helm, 2020). Derud over bygger artiklen på to litteraturstudier. Det ene udarbejdet ifm. Ph.d.-projektet, det andet i forlængelse af projektet. Tilsammen viser undersøgelserne, at det gennem afstemt kommunikation er muligt at inddrage borgerne i dialog og i beslutninger af organisatorisk karakter i det omfang lovgivning, standarder, institutionelle rammer, strukturer og forventninger giver plads til det, men at det omvendt også er disse faktorer, der direkte eller indirekte medvirker til at danne barrierer for brugerinddragelsen.

Fællesskabelse – opbrud, nedbrud eller nybrud i organisering af velfærd mellem kommune og civilsamfund

Denne særudgave af Samfundslederskab i Skandinavien sætter fokus på fællesskaber som et aktuelt samfundsfænomen i relation til ledelse og organisering af velfærd. Fællesskabelse træder i disse år frem som et nyt begreb i en offentlig ledelseskontekst og får en ny relevans og opmærksomhed i bestræbelser på at udvikle velfærd. Imidlertid er fællesskab som fænomen underbelyst i forskningslitteraturen omkring offentlig ledelse på trods af, at såvel offentlige som civile aktører i stigende grad beskæftiger sig med kollektive (borger-)kræfter som middel og mål til offentlig velfærd og innovation.

Fællesskabelse som hverdagsentreprenørskab

Borgerfællesskaber får i disse år fornyet politisk fokus, ikke kun som et mål i sig selv, men også som et middel til at opnå andre mål inden for fx sundhed eller inklusion. Hermed introduceres en mål-middel rationalitet i relation til fællesskab, der står i kontrast til forestillingen om det interessebårne fællesskab drevet af lokale ildsjæle. På baggrund af etnografisk materiale fra to lokale borgerinitiativer diskuterer denne artikel relevansen af mål-middel figuren i en fællesskabskontekst – og tilbyder med afsæt i entreprenørskabsteori et alternativt begrebsapparat for at forstå tilblivelse og stabilisering af borgerfællesskaber over tid. Med assemblage, bricolage og infrastruktur udvikler artiklen en begrebsramme, som hverken reducerer drivkraften bag lokale fællesskaber til særlige individers entusiasme (ildsjæle) eller til mål og strategier i et rationelt organisationsperspektiv, men flytter opmærksomheden til hvordan lokale forbindelser mellem mennesker, steder og begivenheder understøttes og stabiliseres over tid. Snarere end mål- og effektrationaler, er aktørorienteringen i denne kontekst kendetegnet ved en orientering mod små, hverdagsagtige forbindelser og hvad man kan skabe med de ressourcer, der nu engang er til rådighed et bestemt sted på et bestemt tidspunkt.

Fællesskabelse – en diffraktiv læsning igennem Weick og Deleuze

Artiklen bidrager til udforskning af fællesskabende processer læst gennem Weick og Deleuzes begreber sensemaking og begær. De fællesskabende processer undersøges gennem et empirisk felt

som en socialøkonomisk virksomhed og gennem en fælles aktivitet som kreaværksted. Her viser artiklen, hvordan fællesskabelse kan emergere og blive til. Artiklen undersøger, hvorledes begreberne sensemaking og begær kan bidrage til nye forståelser af det empiriske felt, og hvordan de teoretisk kan berige hinanden. Derfor arbejdes der med en diffraktiv metodologi, hvor empiri og begreber læses diffraktivt gennem hinanden for at undersøge, hvordan empiri og teoretiske begreber former og farver hinanden i forskellige læsninger. Ved at læse vores teoretiske begreber og empiri sammen, får vi således både et blik for det potentialiserende, ubestemte, kollektive og retningssættende begær og intensitet fra Deleuze, samtidig med at vi fra Weick også får blik for de processer, hvorigennem mønstre af handling og mening produceres og reproduceres.

Gladsaxemodellen – om topledelse, algoritmer og socialt udsatte børn

Anvendelse af algoritmer i velfærdsopgaver er nyt. Potentialer er stort, faldgruberne dybe. "Projekt dataunderstøttet tidlig opsporing af udsatte børn" i Gladsaxe Kommune havde stor interesse, men det blev som følge af mediestorm, aftagende opbakning fra landspolitikerne og hensyn til borgernes tillid lukket allerede i udviklingsfasen. Artiklen beskriver projektførelsen i Gladsaxe, analyserer udfaldet og identificerer en række opmærksomhedspunkter for en kommunal direktion ved anvendelse af algoritmer i velfærdsopgaver. Artiklen bidrager desuden til litteraturen om brugen af algoritmer med et fokus på direktionens rolle samt med et eksempel på anvendelsen af public value-teori på empiriske algoritmecases.

Husk, at du kan abonnere på *Samfundslederskab i Skandinavien* ved at sende en mail til SiS@cbs.dk eller [registrere dig på tidsskriftets hjemmeside](#). Abonnementet er gratis.